

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto XI.

Ljubljana 17. avgusta 1939.

Štev. 33 (513)

Danes:

Modne tatvine

(Gl. str. 2)

Kdor prikriva nevarnost, je sovražnik.

Goethe,
največji nemški pesnik
(1749—1832)

»DRUŽINSKI TEDNIK«

Izaja ob četrtih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 14/III. Poštni predal št. 345. Telefon št. 33-32. Račun poštne hran. v Ljubljani št. 15.393. Rokopisov ne vračamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. Za odgovor je treba priložiti za 3 dni znamk.

NAROČNINA

1/4 leta 20 din, 1/2 leta 40 din, vse leto 80 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 70 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Drugod sorazmerno — Naročnino je plačati vnaprej.

CENE OGLASOV

V tekstem delu: enostolpčna petina vrsta ali tujen prostor (višina 3 mm in širina 55 mm) 7 din; v oglasnem delu 450 din. V dvobarvnm tisku cene po dogovoru. Notice: beseda 2 din. Mali oglasi: beseda 1 din. Oglasni davek vsod 6 osebe. Pri večkratnem naročilu popust.

Štirje tientsinski Kitajci

„Najusodnejši dnevi po letu 1918.“ —
Ruska armada v francoskih očeh

V Ljubljani, 16. avgusta. Britanska vlada je sporočila japonski vladi, da bo izročila kitajskim oblastvom v Tientsinu — to se pravi, Japoncem — štiri Kitajce, ki jih Japonci dolže, da so ubili ravnatelja japonske carinske uprave v Tientsinu. Ozadje afeze so naši bralci najbrže že pozabili, zato naj se na kratko pomudimo pri njem. 9. aprila so oblastva britanske koncesije v Tientsinu zaprla na japonsko zahtevo štiri kitajske rodoljube, ki so baje zahrbtno umorili njihovega carinskega ravnatelja. Japonci se pa s tem niso zadovoljili, ampak so zahtevali, da jim Angleži osumljene Kitajce izročijo. Na to so Angleži odgovorili, da jim ne morejo ustreči vse dotlej, dokler Japonci ne dokažejo njihove krivde. Namesto odgovora so Japonci proglasili blokado britanske koncesije. Japonska blokada je bila za Angleže hud udarec. Kljub temu je kazalo, da britanska vlada vsaj v tej točki ne bo odnehala. Zdaj pa bremo, da je britanska vlada dobila konec julija od tokijske vlade nove izpovedbe prič, takšne da baje nesporno potrjujejo krivdo osumljenih Kitajcev. In zato — trde v Londonu — je morala angleška vlada na kolena pred Japonci. S strogo pravnega stališča — in nanj se Angleži sklicujejo — utegnajo v Londonu prav imeti. Toda absolutna pravica je dostikrat krivica. Po sebnosti v današnjih časih, ko se čedalje bolj uveljavlja pravica pesti. Pravica je pravica le tedaj, če velja za vse enako. Britanski polkovnik Spear — da omenimo samo en primer z druge strani — je že od maja zaprt v Kalganu, čeprav mu ne morejo Japonci ničesar tehtnega dokazati. Z moralnega stališča so Angleži storili štirim Kitajcem veliko krivico. Tudi če je njihova krivda res neizpodbitna, jih ne bi bili smeli izročiti njihovim krvnikom. Kajti nagib njihovega zločina ni bilo nizkotno koristoljublje, ampak ljubezen do zasužnjene domovine. Njihov zločin je izrazil političnega značaja, a med kulturnimi narodi je navada, da se politični zločinci ne izročijo sovražniku. S političnega stališča so Angleži storili veliko, težko popravljivo napako. Po eni strani si s to gesto niso pridobili spoštovanja pri Japoncih (v Tokiu bodo v njej videli zgolj znak slabosti), po drugi strani so si pa pri Kitajcih izpodkopali še tisto trohico ugleda, ki jim je še ostala po dogodkih zadnjih mesecev. Afera s štirimi Kitajci je preznačilna za kapitulacijske metode sedanje britanske vlade. Chamberlain je iznova dokazal, da mu manjka razumevanja za psihološko stvarnost.

K vojaškim pogajanjem v Moskvi: sovjetski vojni komisar (minister) maršal Kliment Vorosilov.

Predsednik sedanje britanske vlade je bil nekoč finančni minister. Zanimivo in značilno je, da je njegova glavna opora v vladi finančni minister (sir John Simon). Njuna politika je izrazito materialistična. Takšna politika utegne biti trenutno koristna, trajnih uspehov pa ne more imeti, če ji je »business« prvi in najvišji cilj. Glavno gibalno narodov so idealne vrednote; kdor jih ne vpošteva, mora prej ali slej doživeti polom. Ko je opozicija v britanski spodnji zbornici zahtevala, naj parlament tudi čez poletje zaseda, je svoje stališče utemeljevala s strahom, da bi vlada utegnula med počitnicami storiti kakšno nepopravljivo napako. Kaže, da njen strah ni bil brez podlage. Kajti novica o izročitvi štirih Kitajcev je prišla na dan tako rekoč neposredno po razstanku spodnje zbornice... Značilno je, da je najnovejšo Chamberlainovo kapitulacijo obsodil tudi angleški tisk sam. Celó »Times«, ki sicer zvesto sekundira vladi, je zapisal, da je »veliko večino Angležev prevzel ob takšnem razpletu krize občutek studa in gnusa«. Še mnogo ostrije je pa seveda reakcija opozicijskih listov. »News Chronicle« ne prizna vladnemu sklepu niti pravne podlage. Kajti »Japonska nima na Kitajskem prav nič večje pravice kakor vlomilec, ki je vdrl v banko. Zato ne bo nihče verjel — niti Japonci ne — da so britansko vlado vodili drugačni nagibi kakor zgolj ciničen oportunist.« Observer.

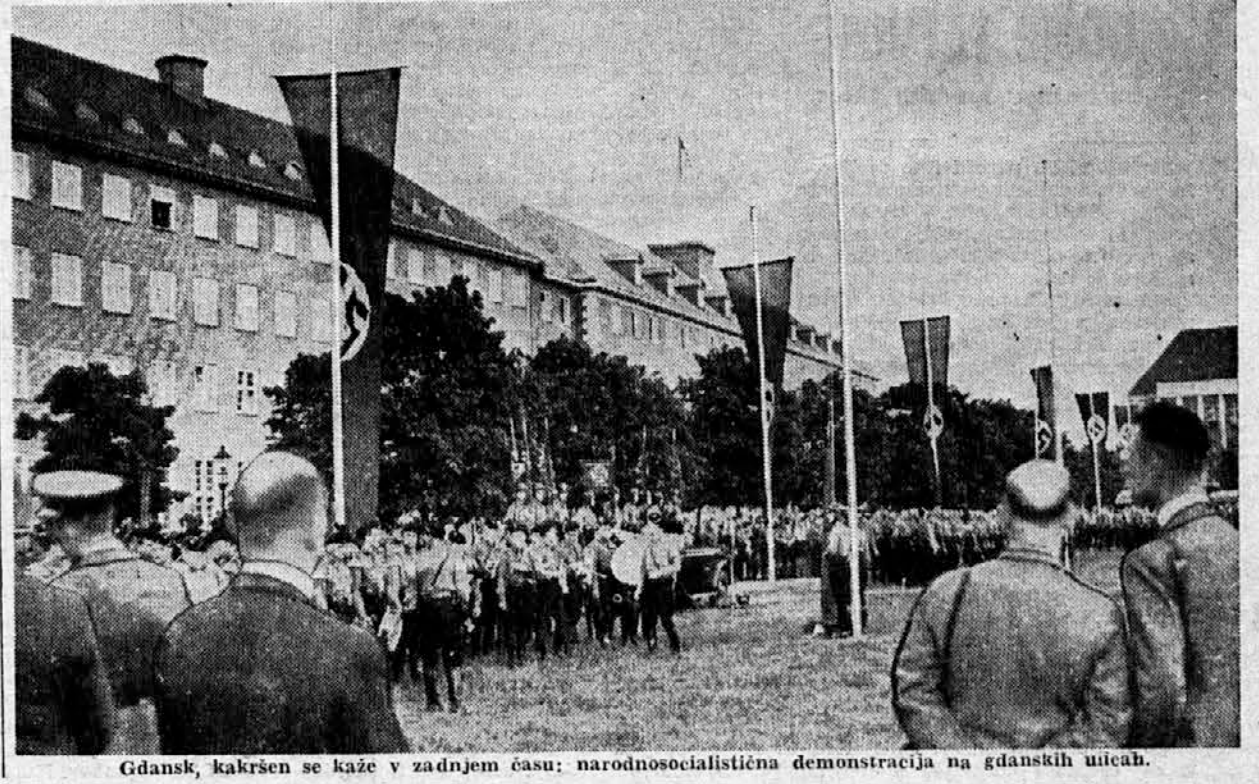
RUSKA ARMADA v francoskih očeh

V času ko moskovska pogajanja dozorevajo v razgovorih med angleškimi, francoskimi in ruskimi generali, se nam zdi primerno, seznaniti naše bralce s sodbo zahodnjakov o ruski vojski in njenih voditeljih. Pariška »Europe Nouvelle« prinaša v svoji najnovejši številki pregleden članek o maršalu Vorosilovu in o rdeči vojski. Iz članka povzemamo: Rusko vojaško delegacijo, ki se pogaja v Moskvi s francoskim in britanskim vojaškim odposlanstvom, vodi komisar za vojaške zadeve maršal Vorosilov, mož, ki je za Staljinom najmočnejša osebnost v sovjetski Rusiji, glede popularnosti se pa lahko celo meri z njim. Kadar Rusi o njem govorijo, mu nikoli ne rečejo drugače

Albert Forster, gđanski »gauliciar«.

me vsaka izmed zveznih republik izstopiti iz SSSR. Mislimi je bilo treba tudi na Poljsko. Nevarno početje, ki bi bilo kaj lahko rodilo razkosanje države: odtrganje Bele Rusije, Ukrajine itd. Toda vojaških skrivnosti ni Nemcem nihče izdal. Rdeča vojska je po podpisu rapalske pogodbe celih osem let sodelovala z reichswehrm. Takrat so gospodarji Rusije mislili, da hočejo zmagovalci iz l. 1919. skovati zvezo proti njim. Toda s časom je njihov strah splahnel, hkrati je pa pred kakšnimi šestimi ali sedmimi leti začel vstajati protinemški in protifašistovski duh. Glede druge trditve je treba povedati, da je bilo število žrtev pretirano. Staljin je udaril brez usmiljenja in seznam obsojencev je zelo dolg. Toda padli so predvsem voditelji, ki jih je spravila na površje državljanska vojna, ali pa možje neruskega porekla, Nemci, Poljaki, Letonci — letih je bilo posebno dosti v letalstvu — in Židje. Takrat je kominterneta izgubila večino svojih voditeljev. Staljin ni niti trenutek pozabil nauka preteklosti: da so se namreč zarote in atentati zmerom skuhalı znotraj komunistične stranke. Zato ni moči reči, da bi imela rdeča vojska danes manj sposobno vodstvo kakor pred dvema letoma. Maršalu Vorosilovu ni niti trenutek grozila nobena nevarnost, ker se ni nikdar vtikal v strankarske zadeve ne v osebne razprtije. Danes nihče več ne taji, da je sovjetska vojska založena z obilnim materialom. Skeptični so tuji opazovalci samo glede prometnih zvez. Toda od leta 1936. posvečajo sovjeti veliko pozornost cestam in železnicam. Tako so lani dogradili avtomobilsko cesto Moskva—Kijev. Zraven tega imajo pa Rusi takšen mobilizacijski sistem, da se transporti in oskrba vojaštva omeje na minimum: njihove čete so stalno zbrane v obmejnih predelih, prav tako imajo pri roki velika skladišča materiala, itd. Zunaj Rusije radi govore tole: Ruski generali so leta 1936/37. izdali Nemcem vojaške skrivnosti; Staljin je zjustifikacijo generalov zdecimiral višji častniški zbor in tako rekoč armado obglavil. Kar se prve trditve tiče, vemo danes že precej natanko, kaj se je godilo leta 1937. Izdaje v pravem pomenu besede ni bilo, šlo je le za priprave za državni preobrat. Glava tega gibanja je bil Gamarnik, politični komisar rdeče vojske, Tuhačevskij naj bi pa načrt izvršil. Zarotniki naj bi se polastili GPU in Kremlija in ubili 17 glavnih osebnosti Staljinove vladavine. Sodijo, da je zaroto razkril Radek. Nalogo, da stopi v stik z Berlinom, je imel samo Karahan, podkomisar za zunanje zadeve, ne pa kakšen general. Državni prevrat bi napravil veliko zmedo v sovjetski mašineriji, zato so si zarotniki hoteli zagotoviti nevtralnost Nemčije. V zamejnih je Karahan ponudil nekaj gospodarskih ugodnosti. Toda Nemci se s tem niso zadovoljili. Zahtevali so več: da pride do popolne veljave tisti člen sovjetske ustave, ki pravi, da

Gđansk, kakršen se kaže v zadnjem času: narodnosocialistična demonstracija na gđanskih ulicah.

sme vsaka izmed zveznih republik izstopiti iz SSSR. Mislimi je bilo treba tudi na Poljsko. Nevarno početje, ki bi bilo kaj lahko rodilo razkosanje države: odtrganje Bele Rusije, Ukrajine itd. Toda vojaških skrivnosti ni Nemcem nihče izdal. Rdeča vojska je po podpisu rapalske pogodbe celih osem let sodelovala z reichswehrm. Takrat so gospodarji Rusije mislili, da hočejo zmagovalci iz l. 1919. skovati zvezo proti njim. Toda s časom je njihov strah splahnel, hkrati je pa pred kakšnimi šestimi ali sedmimi leti začel vstajati protinemški in protifašistovski duh. Glede druge trditve je treba povedati, da je bilo število žrtev pretirano. Staljin je udaril brez usmiljenja in seznam obsojencev je zelo dolg. Toda padli so predvsem voditelji, ki jih je spravila na površje državljanska vojna, ali pa možje neruskega porekla, Nemci, Poljaki, Letonci — letih je bilo posebno dosti v letalstvu — in Židje. Takrat je kominterneta izgubila večino svojih voditeljev. Staljin ni niti trenutek pozabil nauka preteklosti: da so se namreč zarote in atentati zmerom skuhalı znotraj komunistične stranke. Zato ni moči reči, da bi imela rdeča vojska danes manj sposobno vodstvo kakor pred dvema letoma. Maršalu Vorosilovu ni niti trenutek grozila nobena nevarnost, ker se ni nikdar vtikal v strankarske zadeve ne v osebne razprtije.

Dr. Burckhardt, visoki komisar Zveze narodov za Gđansk, se je v petek nepričakovano odpeljal k Hitlerju.

USODNI DNEVI

V Salzburgu sta se nepričakovano sestala italijanski in nemški zunanji minister Ciano in Ribbentrop. Po sestanku so se razširili glasovi, da bo Italija in Nemčija predlagali konferenco petih velesil (Anglije, Francije, Nemčije, Italije in Poljske). Namen tega sestanka naj bi bil med drugim ponovna izločitev Rusije iz Evrope. V Rimu govorijo, da je bil ta sestanek opomin demokracijam, da je Gđansk za Rim in Berlin vprašanje, ki se ima urediti v kar najkrajšem času, če naj se prepriči katastrofa. Dalje poudarjajo v Rimu, da je čas, ki ga te dni preživljamo, najusodnejši po letu 1918., morda celo usodnejši kakor lanski september. V Berlinu odločno zanikajo, da bi bili poslali Madžarski kakšen ultimatum, izjavljajo pa, da »Madžarska ve, kaj more dobiti in kaj izgubiti, zato ne dvomimo, da se je že odločila«. Maršal Vorosilov je odredil odpoklic 250.000 vojakov, ki stoje na poljski meji. V Varšavi je ta gesta napravila kar najboljši vtis, ker vidijo v njej miglaj, da lahko tudi Poljaki odpokličejo svoje vojaštvo s sovjetske meje in ga pošljejo na zahodno in južno mejo. Burckhardt, visoki komisar Zveze narodov za Gđansk, se je konec prejšnjega tedna odpeljal k Hitlerju v Berchtesgaden, baje na nemško vabilo in brez lastnega nagiba. Zanimivo je, da je po vrnitvi najprej ob-

vestil o tem sestanku britansko vlado. V Londonu že govorijo in pišejo, da se položaj »popravlja in da je treba gđanski vozel tako razvozlati, da se ustreže nemškimi željam in hkrati zavarujejo poljske koristi... Nekateri listi primerjajo profesorja Burckhardta z lordom Runcimanom... Poljaki odločno izjavljajo, da ni res, da bi bil šel Burckhardt k Hitlerju na Beckovo željo. »Times« piše v uvodniku, da bi bilo potrebno sklicati svetovno politično, finančno in trgovinsko konferenco, ki naj prouči vprašanja »življenjskega prostora in nacionalnih zahtev nekaterih držav. Simptom... Japonski politiki v Londonu pravijo, da Japonska ne bi mogla ostati nevtralna, če bi se zaradi Gđanska vnela vojna in bi Rusija stopila na stran Anglije in Francije. Pač pa Japonska ne bi napovedala Rusiji vojne, če bi sovjeti ostali nevtralni. V Londonu mislijo, da hoče Japonska s takšnimi izjavami vplivati na politiko Velike Britanije na Daljnem Vzhodu. Sklep londonske vlade o izročitvi štirih Kitajcev je v Moskvi spet oživil nezaupanje do Velike Britanije, ker vidijo v tem nov dokaz, da bo »Anglija še nadalje popuščala nasproti napadalcem«. »Ne samo glede Gđanska, tudi glede poljskega koridorja ne poznamo kompromisov«, piše včerajšnji berlinski »12-Uhr-Blatt«. Koridor je postal »neznosno in nevzdržno dejstvo v Vzhodni Evropi, a neznosna in nevzdržna dejstva se ne spravijo s svetle kompromisom.«

Ime druge holandske princeze

Haag, avgusta.

Čeprav so si Holanci želeli princa — tako nam je pred kratkim zaupal neki Holanec — jim je štorčija tudi vdrugič prinesla princezo. Holanci so pa dobrodušni ljudje in so se kaj hitro sprijaznili s svojo novo princezko. Zdad se že zelo zanimajo, kako ji bo ime.

Te dni je princ Bernhard razglasil: »Gospoda, naši drugi hčerki bo ime Irena Ema Elizabeta.«

S temi besedami je princ Bernhard predstavil svojo drugo hčer holandskim državnikom.

»Ime Irena' pomeni mir, in ker si vsi v današnjem času tako vroče želimo miru, naj bo ime naše princeze posvečeno tej naši najbolj goreči želji...«

Ali bodo čez 10 let še nosili shorts?

London, avgusta.

Te dni so na londonskem sodišču ugibal, ali bodo čez 10 let ženske še nosile znamenite 'shorts', hlačke dokolenke. Nekateri so trdili, da bodo ženske nosile še krajše hlačke čez deset let, konzervativnejši pa so bili mnenja, da se bo ta 'bedasta' moda že čez nekaj let nehala.

Ozadje tega pričkanja je bila tožba neke deklice, ki so nje starši zahtevali od neke zavarovalnice 500 funtov, ker se je deklica zavarovano pri njej, ponesrečilo z avtom in dobilo na stegnu globoko rano. Rana je kljub temu da so jo zdravniki skrbno zašili, pustila veliko, grdo brazgotino, ki se ne bo nikoli povsem zarasla.

Zastopnik zavarovalnice je trdil, da je terjatelj tako velike vsote nesmiselno, češ da je rana na takšnem mestu, da je nihče ne vidi. Dekleto očje je pa odgovoril, da njegova hči ne bo mogla nositi kratkih hlačk, ko bo odrasla in da je to velika škoda za njeno lepoto in mladost.

Sodišče je razsodilo, da bodo ženske nedvomno čez 10 let še nosile 'shorts' hlačke in morda še krajše kakor danes. Dekle je nato dobilo odškodnino 500 funtov.

Poroka brez konfetov

London, avgusta.

Kingsburyjski župnik je te dni dal razglasiti, da bo moral vsak ženin plačati 350 dinarjev kazni, če ga bodo svatje v cerkvi posuli s konfeti.

Posipanje ženina in neveste s konfeti je že stara tradicija in ne verjamemo, če jo bo mogel strogi župnik odpraviti. Izmisli si je pa lep vir dohodka za cerkev.

Električne pipe na newyorški razstavi

Newyork, avgusta.

Na newyorški razstavi se navaden smrtnik kar ne more do strega nagledati raznih nenavadnih čudežev. Poleg drugih drobnišnih znamenitosti vidiš na newyorški razstavi lahko tudi najnovejšo novost na polju kajenja — električne pipe.

Električne pipe se ne razlikujejo mnogo od drugih pip, samo večje so. V notranjosti imajo majhen električni grelec, ki obdrži temperaturo tobačka ves čas na isti višini. Kljub temu, da je izumitelj te nenavadne pipe izdelal vse svoje premoženje za reklamo svojega izuma, pipa ni uspela. Kadilec mora namreč ves čas kajenja sedeti pri stikalu, sicer mu pipa ne 'gori'. Izumitelj je pač pozabil, da gošpodje najraje kajijo zunanjo, pod milim nebom.

Najdaljša avtomobilska cesta na svetu

Čikago, avgusta.

Te dni so skloščali proračun in načrte za gradnjo največje avtomobilske ceste na svetu; vezala bo severnoameriške države z Aljasko preko Kanade. Ta avtomobilska cesta bo stala 13 milijonov dolarjev in bo doslej največja avtomobilska cesta na svetu.

Sodnik, ki je samega sebe obsodil

London, avgusta.

Ze leta in leta ima sodnik Taylor samo to nalogo, da obsoja ljudi, ki so se pregrešili zoper zakon o cestnem redu in prometu. Lahko si mislite, koliko klientov ima stari gospod vsak dan. Saj sodnik Taylor živi sredi milijonskega Londona. Bogve koliko ljudi je že obsodil v teku svoje dolgoletne službe.

Ko je pa pred kratkim sodnika čakala v predsobi sodne dvorane že cela množica ljudi, da bi jih obsodil, so doživeli nekaj, kar jim je pripravilo dosti veselja in dobre volje. Prijubljeni čuvar javnega reda je namreč obsodil samega sebe.

To se je pa zgodilo takole. Ko se je peljal v službo s svojim avtomobilom, se je spomnil, da ga bo najbrže čakalo dosti ljudi in da je že pozen. Seveda kot točen uradnik ni hotel zamuditi. Zato je vozil po mestnih ulicah nekoliko hitreje kakor dovoljujejo policijski

K veliki angleški reviji vojnih ladij: v zalivu Waymouthu je pred nekaj dnevi 133 vojnih ladij britanskega rezervnega vojnega brodomnja krizarilo pred angleškim kraljem Jurijem VI.

ski predpisi. Na nekem križišču ga je zato ustavitel prometni stražnik in ga prijel. Ko je videl, s kom ima opravka, ga je hotel obzirno pustiti brez kazni. Pravični sodnik se pa ni dal kar tako odpraviti. Ko je prišel na sodišče, je samega sebe obsodil na pet frankov denarne kazni.

Lahko si mislite, kako se je občinstvo pri tem zabavalo. Bilo je tako navdušeno za starega sodnika, da mu je neprestano ploskalo.

Tragična smrt finske filmske igralk

Helsinki, avgusta.

Vse upanje finskih filmskih podjetij Sirka Sarijeva je pred kratkim postala žrtev svoje stave. Blizu nekega

Ameriški finančni minister Morgenthau je prvič po vojni prišel v Evropo in se za daljši čas nastanil na Danskem

mesta je neka filmska družba filmala film; v njem je igrala glavno vlogo Sirka Sarijeva. Ko so končali s filmanjem, so vsi igralci, režiser in vse tehnično osebje odšli na večerjo v bližnji hotel. Po naporom delu v veliki vročini, je bila družba zelo žejna. Tako se je zgodilo, da je tudi mlada igralka nekoliko preveč pogledala v kozarec.

Kmalu je prišlo v družbi do kaj nenavadne stave, ki je postala za lepoto usodna. Mlada igralka je stavila s enim izmed svojih tovarišev, da bo splezala na vrh hotelskega dimnika, ki je bil visok 20 metrov. Kar je stavila, je tudi storila. Takoj je začela plezati po dimniku, in že je bila na vrhu. V tistem trenutku so pa opazovalci zaslišali z vrha dimnika krik, in mlada igralka je strmoglavila v globino. Bila je pri prvi mrtva.

Strupene kače niso občutljive za svoj strup

London, avgusta.

Znani angleški naravoslovec polkovnik Hamilton je pred kratkim napravil v londonskem živalskem vrtu nekaj zanimivih poskusov; na podlagi teh poskusov se mu je posrečilo dokazati, da strupenim kačam tudi njih lastni strup škoduje. Pred komisijo naravoslovcev in kemikov je polkovnik Hamilton razdražil dve indijski kobri. V hudi borbi je ena kobra pila drugo; plična kobra je v nekaj minutah poginila.

Pisane otroške plinske maske

London, avgusta.

Angleška vlada je poslala po vseh tovarnah za plinske maske uradno okrožnico; v njej zahteva, da morajo tovarne izdelovati plinske maske za otroke do starosti petih let v živih in veselih barvah, da se jih bodo otroci hitro privadili in se jih ne bodo ball. Pametna uredba!

Otroški voziček, ki igra uspavanke

Pariz, avgusta.

Neki mehanik iz Pariza je izumil novo vrsto otroških vozičkov, ki bodo vsekako olajšali materam in vzgojiteljicam njihov trud pri pomirjenju ja-

RADENSKO KOPALIŠČE

po naravni ogljikovi kislini najmočnejše kopališče v Jugoslaviji

zdravi z uspehom

bolezni srca, ledvic, živcev, želodca, nožranjih žlez.

Julij, avgust penzion 10 dni dnevno 750.— Vračunano: stanovanje (izvemisti sobe terapije), hrana, zdraviliške takse, sobna postrežba ter pitna kura— Zdravnika ter zdravilne kopejli je plačati posebej.

Obširne prospekte dobite na zahtevu pri Pulniku ali naravnost od uprave kopališča

SLATINA RADENCI

kajočih otrok. Novi vozički se na zunaj prav nič ne razlikujejo od drugih vozičkov. V resnici so pa boljši od njih. Zanesljivo bo pa marsikatera mati dejala, da so zlata vredni. To bo tudi držalo.

Mehanik je namreč vanje vdela neko posebno pripravo, ki zaigra, kadar se začne voziček premikati, nekaj otroških uspavank. Kadar se torej začne otrok jokati, je dovolj, da mati pritisne na neki gumb in že začne igrati godba. Priprava igra vse dotlej, dokler se otrok ne umiri in ne neha brečati.

Strelna udarila v golfsko palico

London, avgusta.

Na golfskem igrišču v angleškem mestu Berminghamu se je pripetila te dni kaj nenavadna nesreča. Kljub temu, da se je bližala nevihta, sta dva igralca ostala na igrišču, dočim so vsi drugi zbežali v društveno sobo. Tedaj je začelo grmeti, bliski so švigali sem in tja in na lepem je udarila strelna v golfsko palico nekega igralca prav v trenutku, ko jo je dvignil, da bi udaril žogo. Igralec je bil pri prvi mrtvi. Menijo, da je samo konec palice kriv te nesreče, ker je nase pritegnil strelo.

Kače v mestu

Bombay, avgusta.

Prestrašene gospodinje iz Bombayja že tri dni ne odpirajo oken in vrat ne ponoči ne ponoči.

Njihovi možje so sklenili, da jih bodo v prostem času rešili strupenih kač, ki so se prilazile v mesto. Kače se plazijo po vrtovih in hišah; neka ženska jih je našla celo na postelji. Možje so priredili na kače pravcato gonjo in bodo najbrže kmalu uničili strupeno golazen. Zaslužili bi, da bi jim mestni očetje potlej postavili spomenik za zaslug. Le pomislite, kakšnega strahu bodo rešili svoje ljubljene žence.

Gledališče na vodi

London, avgusta.

Pred kratkim je imela neka skupina mladih angleških igralcev prav imenitno zamisel. Igralci so kupili že precej staro ladjo, ki je že dolgo brez pravega dela ležala na Themsi. To ladjo bodo mladi igralci spremenili v gledališče.

Mladina se je kar sama lotila dela. V skupini so režiserji, igralci, koreografi, sploh vse, kar spada k pravemu gledališču. S plavajočim gledališčem se bodo igralci vozili po Themsi in bodo lahko v vsakem večjem obzretnem kraju priredili predstave.

Mlada igralrska skupina upa, da si bo tako služila lepe denarce in če se ne motimo, ji bo to popolnoma uspelo.

Človek, ki počasi kameni

Newyork, avgusta.

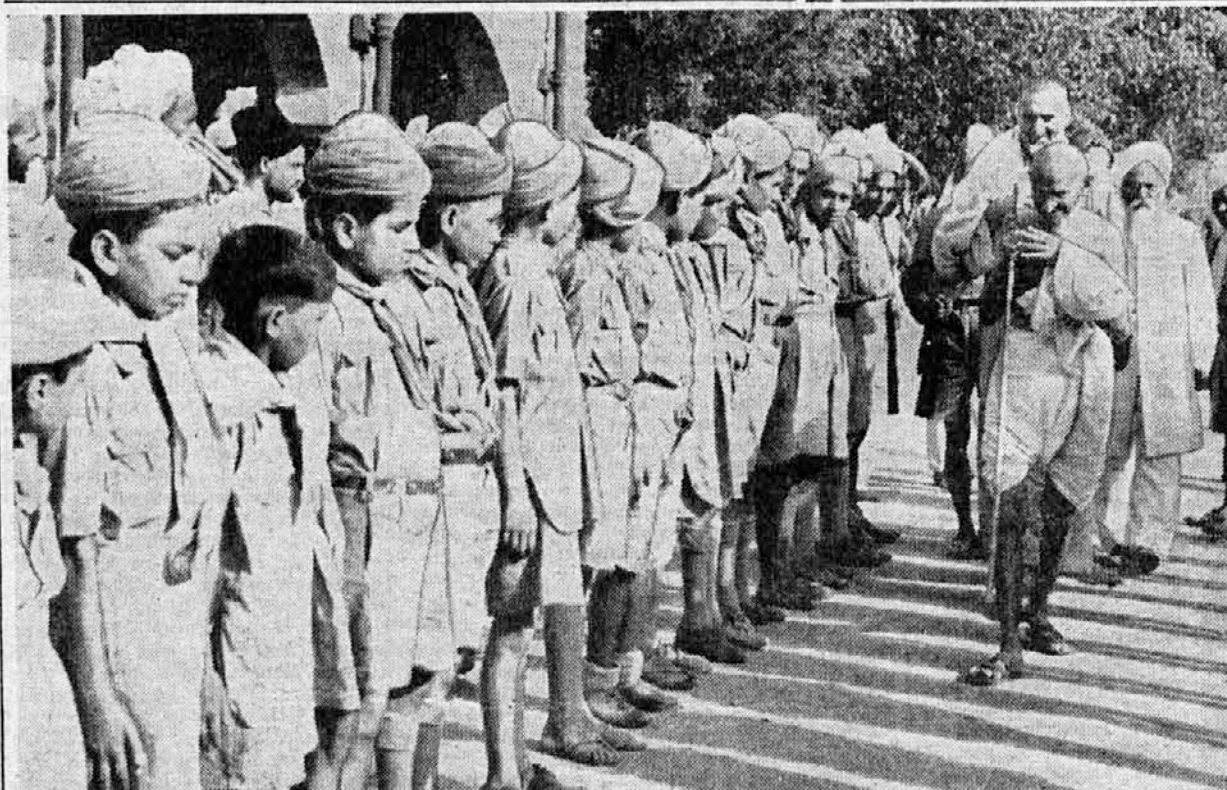
V mestu Green Bayu v ameriški državi Wisconsinu leži v bolnišnici neki bolnik že trinajst let. Pred 22 leti so se na bolniku Van Shneedu pokazali znaki neke bolezni, ki je dotlej niso poznali tudi najboljše ameriške zdravniki in je najbrže edinstvena vse do današnjih dni. V mišicah Van Shneeda je prišlo do nenavadnega zastajanja, ki je v zadnjih letih povzročilo okamenelost nekaterih delov staničja in sklepov. Vsi zdravniški poskusi, da bi preprečili širjenje te nenavadne bolezni, so doslej brez uspeha. Bolnik je postal že čisto trd in niti glave ne more več obračati.

Odišavljena bolnišnica — najnovejša amerikanscina

Newyork, avgusta.

Z neko odločno svojega ravnatelja je postala občinska splošna bolnišnica v Indianopolisu najmodernejša bolnišnica na svetu. To bolnišnico so zgradili šele pred dvema letoma in so jo najmoderneje opremili. Zdad se je pa njen ravnatelj odločil, da jo bo napravil še modernejšo od drugih bolnišnic, tako da bo na umeten način odpravil neprijeten duh po zdravilih, ki obiskovalce bolnišnic najbolj moti. V bolnišnici so namreč namestili pripravo, ki avtomatsko dovaja v vse bolniške sobe vonj po različnih cveticah. Ta vonj je tako močan, da odstrani vsi neprijetne duhove po vseh mogočih zdravilih.

V tem primeru lahko še jasneje vidimo, kako so glede napredka v Ameriki pred nami.

70letnico voditelja indijskih nacionalistov Mahatme Gandhija bo proslavila vsa Indija. Njegovi pristaši so sklenili, da bodo njemu na čast 70 dni predli nit. Na sliki vidimo starega Gandhija, ko nadzoruje vrsto svojih mladih pristašev v Taxili

Strah pred Irci

London, avgusta. Gospod in gospa Miltonova sta te dni brzojavila svojim prijateljem, da bosta prišla v London.

Vsaka minuta stane 375 din

Paris, avgusta. Neki pariški časnikar je hotel intervjuvati nekega ameriškega milijonarja, ki je prišel v Paris.

Zenin okradel svate

Bukarešta, avgusta. Pred kratkim se je v Baji Mari v Romuniji poročil neki mizarski pomočnik.

V 48 urah iz Amerike v Pariz

Pariz, avgusta. Letalski prekooceanski promet postaja čedalje bolj živahen. Prvenstvo za prvenstvo pada zaradi novih izumov inženirjev in pilotov.

Te orhideje so v Ameriki rasle še pred 48 urami in je dobila gospa Lebrunova še čisto sveže.

Sherlock Holmes je umrl

London, avgusta. V Londonu je te dni umrl 69letni angleški filmski igravec Santsbury.

Dva dni po smrti matere se je rodil otrok

Berlin, avgusta. V Bad Meinbergu je policija pred nekaj dnevi odprla grob neke ženske.

Čudni ljudje • Čuden svet

Dandanes imajo vlaki vagona za kadilce in nekadilce. Včasih je bilo pa to čisto drugače.

Včasih je v reklamah za kino v časopisih nekje, diskretno v oglu, pisalo:

Žučelke spe popolnoma drugače kakor mi ljudje. Le redkokdaj se žučelka skrrije v kakšen cvet.

Holandske četverke

Kjöbenhavn, avgusta. Zena Harrika Pullmana, železniškega delavca v vasi Hengelo je te dni rodila četverke.

Kjer ženske ne veljajo za ljudi

London, julija. V notranji Mongoliji leži dežela Tajutov. Ruski raziskovalci, ki so se pred kratkim vrnili iz te dežele, poročajo.

Spomenik biku

Beaucaire, avgusta. Pretekle dni so v Beaucairu na Francoskem z velikimi slovesnostmi postavili spomenik Clartonu, divjemu camargueskemu biku.

Indorski maharadža varčuje

Bombay, avgusta. Pred kratkim se je slavni in pravljično bogati indorski maharadža oženil z neko lepo in mlado Američanko.

Celo leto

lahko trajno spravite MOŠT (širu)

OD GROZDJA, KAKOR TUDI VSE SADNE SOKOVE BREZ STROKOVNIH PRIPRAV

BREZ IZGUBE ČASA BREZ KAKRŠNIHOLI APARATOV

S POMOČJO NIPAKOMBINA A/II.

Odlučna iznajdba današnje znanosti! Enostavno! Pocen! Higijenično!

Odobreno od ministrstva za poljedelstvo.

Navodila in cenik pošlje brezplačno:

RADIOSAN, Zagreb, Dukljanina ul. 1

Advertisement for NIPAKOMBINA A/II wine press, including a bottle illustration and promotional text.

Klub kadilcev opija na francoski obali

Toulon, avgusta. V neki razkošni vili tik morske obale v okolici Toulona sta dva policijska nadzornika pred kratkim naletela na prizor.

Najmanjše pismo na svetu

London, avgusta. V arhivih londonskega muzeja se nahaja neko pismo, ki o njem s pravico trdijo, da je najmanjše pismo na svetu.

Prevelika vnema včasih škoduje

Berlin, julija. V neki restavraciji v Hannoveru je neki mladi mož, ki je sedel za mizo s svojo zaročenko.

Nezaposlenost v Ameriki

Newyork, avgusta. Število nezaposlenih v Ameriki stalno pojava. Letošnji junij je bilo v Ameriki 500.000 manj brezposelnih kakor lani.

Novela 'Družinskega tednika' by W. Nowack. Chapter 1: 'Tuj gost'. Story about Celia and Fred in New York, involving a date, a dress, and a car accident.

Nega in lepota hrbta

Lepo kožo in zdravo in čisto telo lahko vsaka ženska mirne duše dekoltira, na zabavi in na peščini. Grd in nečist hrbet, poln zajedavcev in mozoljev je pa treba ali dlakoepsko čistiti ali pa skriti pred tujimi pogledi. Lep hrbet služi kot najlepši okras ceneni večerni obleki in preprostem kopalnemu kostimu. Nečista koža zamarnjenega hrbta je pa vselej žalostno nasprotje k dragoceni večerni toaleti ali obleki na peščini. Tiste, ki mislijo, da ljudje grobe in trde kože na plečih ne opazijo, so podobne nojem, ki vtaknejo glavo v pesek in mislijo, da jih nihče ne vidi.

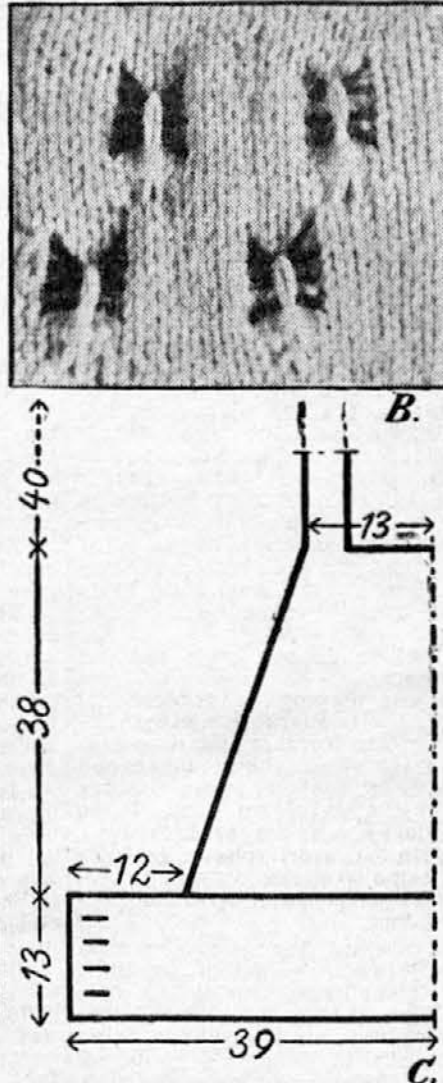
Mozolje in zajedavce s hrbta je treba prav tako odstraniti kakor z obraza. Predvsem se je treba enkrat do dvakrat na teden okopati v parni kopeli in se dobro prepotiti, v toplo kad pa stresti kakšne pol kile sode bikarbone. Če niti te kopeli ne pomagajo, se obrnite h kozmetičarki, ki vam bo vse mozolje in zajedavce odstranila, odredila vam bo pa specialno tekočino za čiščenje kože in zapiranje znojnic.

V primeru, da koža na hrbtu ni čista in lepa, jo vsak dan močno namilite s salicilovim ali pa žveplanim milom in pustite gosto milnico na hrbtu kakšnih 10—15 minut. Potlej izmijte s čisto vodo in se napudrajte z boraksom. Če imate po hrbtu kakšne temnejše madeže, si vlažna, umita pleča zdrgnite z morsko soljo. Od masaže kože v začetku kajpak zelo pordeči, morebiti tudi nekoliko skeli, potlej pa dobi zdravo, nežno barvo.

Če je hrbet mozoljast, ni priporočljivo kopanje. Voda je povsod kolikor toliko umazana, zato lahko pride do nevarnega okuženja in napravijo se čiri. Iz estetskih in zdravstvenih razlogov je treba najprej hrbet dobro umiti in šele potlej oditi na peščino. Prav tako nevarno in nehygienično je izposojanje kopalnih oblek.

Nečiste hrbte ni priporočljivo mazati z orehovim oljem in sploh s kakšno kremo, ker se koža še poslabša. Bolje je za svet vprašati zdravnika ali kozmetičarko in se ravnati po njenem nasvetu. Suho kožo je pa potrebno mazati z orehovim oljem ali specialno kremo za sončenje, ki čuva in ščiti, hrani in hladi kožo in dá koži svežo, zdravo barvo.

Pletena pahovka za sončenje

Potrebujete 100 g kopalne volne, klopko živordečega in klopko sinjega kvačkanca, dve pletilki in kvačko številka 3 ter 6 gumbov.

Vzorec je čisto preprost. Pletli boste same desne. Majhne, pisane metuljčke pa pletite takole: pisan kvačkanec, pa naj bo rdeč ali sinji, potegnite v začetku vrste in pletite šest petelj gladko, potlej vzemite pisano nit v roko in jo potegnite pred pletilko. Pletite 3 petlje, potlej nit spet pustite zadaj in pletite spet 6 petelj, itd. Drugo vrsto pletite same leve, brez pisanih nit. Tretjo, peto in sedmo tako kakor prvo, vmes pa leve. Ko ste končali te 2 z osme pritegnite vse pisane niti s 1 vrste, v zadnji vrsti pletite 7 desnih,

eno petljo skupaj in tako dalje, pri vsakem metuljčku, kakor vidite na diagramu B. Potej pletite nekaj vrst samih desnih; ko začnete v drugo pletiti metuljčke, pa pojdite z vrsto nekoliko posevno, da ne bodo metuljčki v vrsti kakor vojaki.

Hrbet in prednji del se skupaj držita. Nasnujte torej 78 cm in pletite 10 vrst gladko, potlej pa 10 cm naravnost z metuljčki. Upoštevajte tudi gumbnice. Potlej na vsaki strani snemite po 12 cm, naprej pa v vsaki vrsti po eno petljo in vsaki strani. Ko boste tako vseskozi snemali in napravili 9 vrst metuljčkov, pletite 6 vrst gladko, potlej pa snemite vse petlje razen osmih na vsakem koncu. Te pletite za

naramnice 40 cm visoko in na koncu napravite gumbnico.

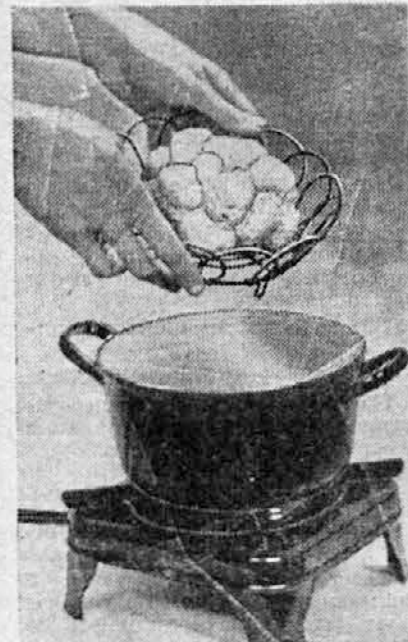
Naposled okrog in okrog obkvačajte, da se ne bo raztegnilo in prišlijte gumbe. Posebno za ta vzorec je važno, da ga skrbno polkate.

Seveda si lahko izberete tudi kakšne druge barve, morebiti celo bolj učinkovite in praktične, kakor je bela. Saj se pri sončenju navadno namaežemo z oljem ali mastno kremo in iz volne kakor veste mastne madeže ne spravimo tako hitro. Zato je bolje, da si izberete kakšno nevtrarno barvo za podlago, za metuljčke pa eno barvo ali pa tudi dve ali tri in potlej vsako vrsto metuljčkov pletite z drugačno volno. Tako bo pahovka še lepša.

Praktični nasveti

Praktično ledenico si dajte napraviti na vrata kuhinjske omare. Tam bo vzela najmanj prostora in jo boste lahko sleherni trenutek odprli in zaprli. Seveda naj se tesno zapira.

Kakor najbrže veste, je treba zelenjavo kuhati tako, da ne izgubi pravega okusa. Zato je najbolje, če jo kuhate bolj v pari kakor v vodi. Posebno prikladna za to je košarica iz jektene žice, ki vanjo daste zelenjavo in jo položite v primerno kozico. Če tkanske košarice nimate, si pomagajte s primerno velikim sitom.

10 zapovedi za počitnice

- Te vrstice niso namenjene tistim damam, ki kar naprej počivajo leta in leta, ki nič ne delajo, temveč ves svoj čas posvečajo negi obraza in telesa, ki goje šport in se zabavajo. Članek je namenjen predvsem tistim, ki sta jim kratek dopust in potovanje do goodek, ker se morajo v tem času telesno okrečiti, duševno odpočiti in polepšati.
1. Počitek doma ni prav nič izdaten. Zato na vsak način spremenite zrak, način prehrane in tudi okolico.
2. Stirikrat na dan se morate kopati, in sicer naj bo prva kopal notranja, druga zračna, tretja sončna in četrta vodna. A) Vsako jutro popijte pol litra vode, limonade, kompotnega soka za izpiranje črev in vseh drugih organov. B) Zračna kopal naj traja precej časa, hodite brez nogavic in spodnjega perila in počivajte doma brez vsake obleke. C) Sončite se zmerno, da bodo sončni žarki koži koristili, in pazite, da se vam koža preveč ne ožge. D) Kopajte se v morju, v reki ali pa v zdravilnih mineralnih vodah po zdravnikovem nasvetu.
3. Bavite se kar najbolj s kakršnim koli športom, telovadite, hodite peš, veslajte, plavajte, kolesarite; plešite pa samo na prostem, ne pa v zaprtih in zakajenih lokalih.
4. Lepotne nege na počitnicah nikar ne opustite, ker bo sicer vaša koža zaradi sonca, zraka, vetra in vode postala hrapava.
5. Če se prehitro debelite, se izogibajte raznih dobro založenih gostilnic, kjer boste zmerom prišli v skušnjava in boste naročili obed, ki vam bo pripomogel do debelosti. Če ste suhi, jejte po malem vsaki dve uri, pijte sveže kozje ali pa kravje mleko.
6. Zvečer ležite čimprej k počitku in spite 9 do 10 ur, po kosilu pa nikoli ne počivajte v sobi, temveč v ležalnem stolu v gozdu, vrtu ali pa na balkonu.

Monogrami — entel — ažur
gumbnice — gumbi — plise
fino in hitro izvrši

Matek & Mikeš
LIUBLJANA, Frančiškanska ulica
Vezenje perila, predtisk ženskih ročnih del

7. Varujte se pikov komarjev, nosite s seboj mrežo in jo vselej razpnite nad posteljo. Komarji in stenice namreč sesajo in zastrupljajo kri, škodujejo lepoti, nas motijo med spanjem in onemogočajo počitek.

8. Mastno kožo lahko močite kolikor hočete v morski vodi, še bolje je pa, če jo v morski vodi umivate z jajcem. Da ne bodo lasje prepogosto mokri, nosite pri kopanju kopalno kapo.

9. Tudi nohti naj se odpočijejo za mesec dni. Zato jih nikar ne loščite. Čez noč in na peščini jih pa namažite z oljem ali mastno kremo.

10. Na počitnicah ne mislite na delo in svoje skrbi; nikar ne delajte duševno, ne čitajte knjig, tudi časopisov ne, pa tudi pretirano dopisovanje opu-

stite. Takoj ko odidete od doma, spustite za seboj neprodirno zaveso. Poiščite si novo družbo, ljudi, nove misli in občutke, ker je duševni počitek za vsakogar prav tako potreben kakor telesni.

ČIST BEL OBRAZ
v 10 dneh z uporabo FEMINA kreme proti PEGAM. Suha ali mastna 20' - din. Po povzetju pošilja:
PARFUMERIE BALOG — STARI BEČEI,
Dunavska banovina.

Plačajte naročnino!

Klasični angleški klobuk bomo letošnjo jesen videli v popolnoma novi obliki. Na naši sliki je iz črne klobučevine s tenčico in srebrnosivim satinstim trakom, zavezanim v kopico pentelj.

Policijski problem

Skrivnost zaklenjenih vrat

Preden je vstopil, si je policijski nadzornik Mabillo natanko ogledal okolico hiše. Tako je mogel ugotoviti, da ni bilo prav nič težko splezati čez vrtni zid. Tu torej ni bilo nobene skrivnosti.

Do hiše je držal drevored, obrasel z leskami. Hiša je vsakogar presenetila. tako čudovito majhna je bila. Okna v pritličju so bila zastrta, bolje zaprta z neprodirnimi roloji, tako da skozi okna ni bilo mogoče s silo priti v notranjost hiše. Ko je prišel nadzornik Mabillo do vznožja stopnic, so se hišna vrata odprla in na pragu se je pokazal orožniški poročnik; on je pričel preiskavo in jo dotlej vodil.

»Dober dan, gospod nadzornik! Čaka vas naloga, vredna vaše bistrumnosti.«

»Kolikor vem, je videti primer čisto preprost. Navadna tatvina.«

»Res. Toda tatvina v kaj nenavadnih okoliščinah.« Potlej je pričel tiše:
»Okradli so lastnika te hiše Olivera Metzta, starega čudaka; vse svoje življenje je preživel v tej hiši. Dobričina zbira zlate in srebrne drobne umetnine in jih shranjuje v steklenih omarah v skupni sobi. Davi, ko je vstal, je našel vrata priprta in dragocene omare prazne. Pripomniti moram, da ima naš Oliver služabnika, Bastiena Caillea po imenu. Stari gospod in njegov služabnik spita v prvem nadstropju.«

»Naj pričnem zdaj s skrivnostjo te zadeve, toda še prej se prepričajte, da ima ta hiša samo ta vhod.«

Stopila sta po stopnicah do vrat in nadzornik Mabillo je dolgo ogledoval težka vrata iz hrastovine, vodeča naravnost v skupno sobo. Nikjer ni bilo znamenja kakšnega vлома.

»Kaj mislite, kako jih je odprl?« je vprašal orožnik.

»Nedvomno z vitrihom.«

»Nemogoče. Prepričal sem se, da ni mogoče ničesar poriniti v ključavnico, če je v njej ključ. In danes ponoči je bil v njej ključ.«

»Vraga! Potlej vrata brčkone danes ponoči niso bila zaklenjena.«

Orožnik je zmajal z glavo. »O, ne. Bila so zaklenjena, in celo dvakrat. O tej zadevi sem povprašal gospodarja amega, Zaklepal je sicer služabnik Bastien, toda gospodar je bil komaj tri korake od vrat, in je dobro slišal, da je služabnik, kakor vsak večer, v redu zaklenil vrata. Videl je tudi, da je pustil ključ v ključavnici.«

Nadzornik Mabillo se je popraskal po glavi, kar je pomenilo, da je zelo presenečen.

»Ali je Metzta zavarovan?«

»Ne. Če bi bil zavarovan, bi bila vsa zadeva enostavnejša.«

»Kako dolgo je Bastien Caille v službi?«

»Dve leti.«

»Ali res ne moremo sumiti, da je igral v ponočni aferi kakršno koli vlogo?«

»Ne. Sobi v prvem nadstropju, kjer spita gospodar in njegov služabnik, ležita namreč tako, da mora iti Bastien skozi gospodarjevo sobo, če hoče priti na hodnik in v pritličje. Metzta je pa zelo plašljiv in se skrbno zaklepa, zato lahko trdimo, da je služabnik Bastien vso noč zaprt kakor v kletki.«

Mabillo se je nehal čehljati.

»Torej ponovimo na kratko:

1. Vrata niso vlomili.
2. V ključavnico ni bilo mogoče vtakniti vitriha, kajti bila je zaprta s ključem, vtaknjem vanjo v notranjosti sobe.
3. Snoč se je Oliver Metzta na lastna usesa prepričal, da je njegov služabnik dvakrat zaklenil vrata.
4. Bastien vso noč ni odšel iz svoje sobe.

Zdaj imamo zgoščene vse podatke, moramo torej nekoliko napeti mažgane, da bomo rešili ta zapleteni primer.

Oglej si rešitev policijskega problema na 12. strani.

Povejte svojim zancem, da ima »Družinski tednik« letos za 50% večji obseg kakor lani.

Naš Kotiček

*

SPOMINI

Ne vem, ali sem hodila v prvi ali v drugi razred. Nekega dne sem našla očetu kosilo v tovarno. Pred tovarno je neka ženska prodajala češnje. Poželjivo sem jih gledala, tako rada bi vsaj eno poskusila.

Ko pridem s kosilom k očetu, ga prosim, naj mi da denar za češnje. Pogledal me je tako žalostno, da tega nikoli ne pozabim. Rekel mi je, da nima, a še sem ga prosila in preiskal je vse žepe in našel v telovniku vinar; zanj ne bi ničesar dobila. Žalosna in jezna sem za prvim ogrom vrgla vinar stran in odšla domov.

Toda v srcu me je nekaj zbolelo in bolelo me je vselej, kadar sem se spomnila na to.

In bolj kakor takrat me boli zdaj, ko tudi mene prosijo moj otrok, naj mu kupim češnje, pa mu jih ne morem. Le žalostno ga gledam. Ne morem jih kupiti, saj je moj mož delavec, kakor je bil priden delavec tudi moj oče.

A. K.

Lesene kokle so postale spet največja moda na pečini in tako je oživela stara obrt, ki je bila že na zatonu. Na sliki vidimo starega švedskega koklarja, ki ima v svoji delavnici dela čez glavo.

Kako je dobra ideja pomagala umetniku do denarja

Morda ste to ljubko anekdoto že kdaj slišali, toda najbrže vam ne bo škodilo, če jo boste brali še enkrat. Prav zanesljivo jih je pa mnogo, ki je še nikoli niso ne slišali in ne brali, ti jo bodo torej prebrali še z večjim zanimanjem.

Pisatelj francoskih napetih romanov v nadaljevanjih Pomson je neki večer sedel v kavarni s slikarjem Miletom.

»Poslušaj Pomson, ali hočeš, da skupaj odpotujeva na počitnice v Bologno?«

»Kajpak,« je odvrnil Pomson, tako pogosto je bil v denarnih zadregah, da mu je bilo tovarišvo vprašanje skoraj nerazumljivo. »Pa ne da bi bil zadel glavni dobiček?«

»Tisto ne, toda davi sem stavil s svojim stricem, da bo baronica v tvojem romanu živa ušla iz rok strašnih roparjev. Stric pa pravi, da ni več rešitve zanjo. Ali jo bodo torej umorili ali se bo rešila?«

»Je že mrtva,« odgovori avtor napetege romana. »Nekdo jo je petkrat sunil z nožem.«

»Torej ni nobene možnosti več, da bi oživela?«

»Izključeno!«

»Torej ne bova mogla na počitnice, kajti moj stric je dobil stavo.«

»Kako visoka je pa vsota, ki sta zanjo stavila?«

»Dvajset louisidorov!«

»Vragal! Potlej moramo to nesrečno baronico spet oživiti. Takoj moram v tiskarno, morda nadaljevanja še niso natisnili...«

In drugi dan si v romanu bral, da so zdravniki le z največjim trudom rešili življenje nesrečni baronici.

Dan nato sta prijatelja odpotovala na donus v Bologno.

Spodobl se...

Kisel ali vesel obraz?

V šoli smo se učili po tempu: »Ena, dve, tri, in že je moralo biti vse urejeno. Ni nam kazalo drugega, ko da smo se sprijaznili s šolskim tempom in delali, kakor je ukazoval gospod učitelj.«

V življenju je le malo, prav malo drugače. Vsekako je skoraj vselej še nekdo nad nami, pa bodisi, da je to »gospod šef« ali samo kakšen, ki je že »pred nami« na lestevic življenja. Potlej je nad nami še nešteto malenkostnih zoprnosti, ki jih življenje prinaša s seboj, kakor prinaša velika reka umazanost in blato. Ob takšnih stvarih je pač treba pokazati prijazen obraz, čeprav bi se rajši kislo držali.

Ali ni bolje, da pokažete prijazen obraz, če morate posoditi prijatelju kovača. Tudi, če bi se kislo držali, bi ga

morali odriniti. Toda če se držite prijazno, si boste pridobili sloves vse razumevaločega človeka, če boste pa vselej kazali kisel obraz, vas bodo proglasili za skopuha.

Vsakdo naj se sam odloči: kislo ali veselo?!

Tole prebereš v eni minuti

V tej minuti...

...izdelajo v Zedinjenih državah dve kolesi. V Ameriki izdelajo torej zdaj več koles kakor kdaj koli prej od leta 1899.;

...pridelajo v Južni Ameriki 350 kil ječmena;

...Prehodijo vojaki povprečno osemdeset metrov;

...potroši 'L'intelligence Service', tajna angleška policija, povprečno 108 dinarjev;

...izvozi Francija veliko količino kemičnih in farmacijskih izdelkov. Zanje dobi 6 milijonov dinarjev; ...

...ustroje na Japonskem tri kože morskega volka ali lososa in jih uporabljajo kakor usnje. Japonci so namreč začeli posnemati Nemce v izrabljanju nadomestnih snovi ali dodatkov in sintetičnih proizvodov. Prav tako nadomestijo kovino s celuloidom in porcelanom. Takšne kovine izdelajo za 255 dinarjev na minuto;

...izvozi Francija za 300 dinarjev finih biserov;

In minuta je minila.

Bernard Shaw ne sprejema gnjati

Neka skupina ameriških potujočih igralcev ima že sedem let navado, da poleti prireja po deželi gostovanja, in sicer za zameno. Igralci igrajo po deželi in za plačilo vzamejo vsakovrstno blago. Pa tudi sami plačujejo svoje obveznosti v naturalijah.

Sistem plačevanja v naturalijah se je doslej čisto dobro obnesel. To poletje gostuje družba, ki živi od naturalij farmerjev, v Abingdonu v severnoameriški državi Virgini, Avtorja odigranih gledaliških iger, Noela Cowarda in Roberta Sherwooda, so že obvestili, da bosta dobila svoj avtorski delež v obliki virginjske gnjati.

Samo pri Bernardu Shawu so morali napraviti izjemo. Shaw je sicer dovolil igrati v Abingdonu svoje delo »Pygmalion«, vendar je pa družbi takoj brzojavil: »Vegetarijanec stop ne jem gnjati stop sprejem spinačo.«

Filmski leksikon

CHAPLIN CHARLIE: prišel v Hollywood na priporočilo neke igralske agencije pred 30 leti. Bil je trikrat oženjen: prvič z Margito Harrisovo, drugič z Litto Grayevo, z njo ima tudi dvoje otrok, tretjič s Pauletto Godardovo. Vsak teden menja številko svojega telefona, ker hoče imeti mir pred občudovalci. »Težak« nekoliko milijonov dolarjev.

COLBERT CLAUDETTE: po rodu Francozinja, s pravim imenom Lily Chochuan. Najprej poročena z Norbertom Forsterjem, ločena in vdručilo poročena s hollywoodskim zobozdravnikom Pressmannom. Zdaj ima 32 let.

COOGAN JACKY: nekdanji mladostni soigralec Charlieja Chaplina. Njegova mati je zpravila vso njegovo plačo in zdaj mu ni ničesar ostalo. Poročen z Betty Grableovo.

COOPER GARY: najprej cowboy, potlej igralec v indijanskih filmih. Simpatičen in pameten človek. Ze dolgo oženjen z nekdanjo igralko Sandro Shawovo.

CRAWFORD JOAN: ima 34 let. Bila je vse: plesalka, manekenka, model za fotografiranje aktov in natakarka v newyorških dancingih. Zdaj velika filmska zvezda. Sprva žena Douglasa Fairbanka mlajšega, nato Franchota Tona, zdaj živi sama. Njena najnovejša barva las je oranžna.

DANIELS BEBE: plesalka in igralka, zelo slavna pred 15 leti. Zdaj ne igra več. Pred dvema letoma je spet poskušala srečo na platnu, toda ni

K rojstvu holandske princese: v Amsterdamu so pred kraljevsko palačo rojstvo male princese naznanili posebni klicarji v slikovitih starih nošah.

uspela. Njeni možje so bili: Harold Lloyd, Ben Lion in atlet Pedock.

DAWIS BETTE: največja hollywoodska tragedka. Bila je žena dirigenta Harmana. Ločena. Zdaj ljubi Georgesa Brenta.

DAWIS MARION: po rodu je Grkinja in pravijo, da je njeno pravo ime Dugas. Bilo ji je 25 let, ko se je spoznala s Hearstom, kraljem ameriškega tiska. Kljub temu, da je propadel, je še zmerom njegova prijateljica. Štiri nezakonske otroke ima z njim in stanujeta v lepi vili v Santa Moniki, na obali Tihega Oceana. Z njegovo podporo je bila še pred kratkim najplivnejša igralka ameriškega filma. Zdaj se Hearst stara in Marionina zvezda blesti.

DEL RIO DOLORES: je po rodu Mehikanca. Nenavadno lepa ženska. Poročila se je s Cedrikom Jibansom, najslavnejšim dekoraterjem v Hollywoodu.

DOUGLAS FAIRBANKS: pred 25 leti najpriljubljenejši ameriški igralec. Najprej je bil oženjen z neko strojepisko, od nje ima sina Douglasa mlajšega. Pozneje dolgo poročen z Mary Pickfordovo. Pred leti se je ločil od nje in se poročil z lady Echlyjevo. Zdaj mu je 56 let.

DOUGLAS FAIRBANKS MLAJŠI: znani filmski ljubimec. Najprej oženjen z Joan Crawfordovo, ločil se od nje in nekaj časa flirtal z Marleno Dietrichovo. Pred kratkim se je pa poročil z neko bogato meščanko.

Nadaljevanje prihodnjič.

Pred 25 leti...

Kronološki pregled dogodkov po sarajevskem atentatu

Po podatkih iz diplomatskih arhivov

Nadaljevanje

17. avgusta

Umik nemških čet v Vzhodni Prusiji. Bitka na Ceru med Sabcem in Loznicco. Po 3 dnevni bojih (17.-19.) se Avstrije v punicnem bogu umaknejo čez Drino. Belgijska vlada se preseli iz Bruslja v Anvers.

18. avgusta

Ruska generala Brusilov in Ruskij začeta ofenzivo v Galiciji.

19. avgusta

Nemci zasedejo Lovalin (Löwen) v Belgiji. Rusi potofčejo Nemce pri Gumbinnenu v Vzhodni Prusiji (19.-20.).

20. avgusta

Nemci zavzamejo Bruselj. Poraz Francozov v Loreni. Rusi prodirajo proti Königsbergu v Vzhodni Prusiji in Lvovu v Galiciji. Smrt papeža Pija X. (v noči z 19. na 20. avgusta).

21. avgusta

Nemci začno obstreljevati trdnjavo Namur (Belgija). Rusi vdor pod poveljstvom generala Samsonova v okraj Allenstein (Zahodna Prusija). Avstrije prekoračijo rusko mejo v dolinah Sana in Tanjeva.

22. avgusta

Poraz francoske armade v Ardenih. Nemci vkorakajo v Lunéville. General Hindenburg prevzame vrhovno poveljstvo nemške vzhodne vojske namesto generala Prittvitza. Ludendorff pa postane šef njegovega generalnega štaba.

23. avgusta

Nemci zavzamejo Namur. Francozi in Angleži se umikajo na vsteli fronti. Avstrijska generala Dankl in Auffenberg premagata 4. in 5. rusko armado. Rusi se umaknejo proti vzhodnemu delu reke Bug. Ruska zmagaja pri Frankenu in Vzhodni Prusiji. Japonci napovedo Nemcih vojsko in začno blokirati Tsingtau.

Angleška filmska igralka Anna Neagle, slikana v Hollywoodu, kamor je odpotovala, ko so končali film o Edithi Cavellovi, angleški nesmrtni bolniški sestri in mučnici, ki so jo Nemci med svetovno vojno usmrtili. Njeno vlogo v filmu je igrala igralka, ki jo vidite na gornji sliki.

Gospod Subito...

... in nedeljsko veslanje

Stanislavski in njegovo gledališče

Pred kratkim so v Rusiji obhajali obletnico smrti ustanovitelja Moskvskega umetniškega gledališča. Ob tej priložnosti prinašamo članek izpod peresa njegovega učenca N. Evrejnova, zdajnjega režiserja v Parizu.

Vse svoje življenje je Stanislavski v gledališču iskal resnico, naravnost v igri, iskrenost in življenjsko pristnost. Namesto da bi uporabljal poslikane kulise, je sestavljal cela stanovanja in hiše s pravimi vrati, okni, tla so bila pa oder. Namesto pripomočkov in običajnih potvorb je uporabljal pravo pohištvo in okraske. Stole in naslonjače je postavil tako proti dvoranam, da so si gledalci po njih obrnjenih hrbtih in naslonjelih mislili četrto steno, ki jo na odrih navadno pogrešamo. Poleg tega je še s projekcijskim aparatom projiciral okenske okvire, zavese, cvetlične lončke in sence mimoidočih ljudi na sobna tla. Da je bila iluzija ruske vasi popolna, je iz papirja napravil celo vaško blato. Za zgodovinske igre so napravili cele arheološke ekskurzije in dali predstavam moskovskega umetniškega gledališča pogosto značaj prave razstave.

Pri prvih predstavah Čehovih dram na prelomu našega stoletja, so prekosili celo pričakovanja naturalistov. »Pri teh predstavah mora igralec, sledeč globoki duševni žili, 'biti', to se pravi živeti, v resnici obstajati.« (Stanislavski v biografiji »Moje življenje v umetnosti«, str. 380). Življenje namesto igre, dejstvo namesto videza sta postala za zmerom ideal moskovskega umetniškega gledališča. »Protestiramo,« je napisal Stanislavski, »proti staremu načinu igranja, proti potvorenemu patosu, deklamaciji, proti 'zvezdam', ki so uničile ansambel. Borimo se proti vsakršni prenapetosti v gledališču, pa naj se kaže kjer koli, v igri, inscenaciji, dekoraciji, oblekah, interpretaciji itd.« Stanislavski je sam priznal, da je začel »v gledališču sovražiti gledališče«, in da v njem išče »živo, resnično življenje.« Gledališče je moj sovražnik — podobnega priznanja zanesljivo poprej nihče še ni slisal iz ust igralca. Seveda se je Stanislavski boril samo proti vsem potvorbam v gledališču in ne proti »sceničnosti« v najboljšem pomenu besede.

Ko je Stanislavski nekoč v vlogi starega generala odločno prijel za ključko pri vratih, je ugotovil, da je zlomljena. Kaj zdaj? Ali naj pokliče na pomoč režiserja, dekoraterja, rekviziterja? To bi pomenilo pokvariti vlogo. Stanislavski je iz neprijetnega dogodka napravil višek umetniške zmožnosti. Ne da bi se podvihal, je začel peti neko pesem in je popravil škodo, pri tem pa podal celo vrsto karakterističnih črt človeka, ki ga je predstavljal: njegovo našopirjenost in oblastnost, njegovo puhlo zavedanje samega sebe in naposled njegovo brezdelje.

S tem, kar je dosegel v svoji prvi dobi ustvarjanja, pa še ni bil zadovoljen in kmalu smo slišali o njem nadaljno samokritiko: »Počasi se prijavim mehaničnemu ponavljanju mehaničnih znakov tistih čustev, ki mi manjkajo. Da se zdim živčen in prenapet, se osorno obračam; da se zdim naiven, zavedno in namenoma prav otročje začudeno pogledam — zunanja znamenja občutkov, izrazi doživljanja, ki jih v notranjosti ne občutim, in dejanja, ki jih ne doživim. Navadil sem se že, da od ene predstave do druge že ugotovljene tehnične hibe mehnično ponovim; pri igralcih tudi spomin mišičevja naredi svoje in še utrdi to navado.«

Zdaj si je Stanislavski postavil za dramatično umetnost izredno važno vprašanje: »Kako bi se človek izognil izumetničeni vlogi, duševni odrevenelosti, samoobvladanju igralško pručene šablone in samo na zunanaj popolne izurjenosti?«

Po dolgotnem, trudapolnem iskanju je Stanislavski našel odgovor najprej v tem, da je primerjal »igralški občutek« na odru, ki je zaradi zakrknjenega potvarjanja napete igre škodljiv, in »ustvarjalni občutek«, ki da igralcu jamstvo pred okrnjenostjo in telesno svobodo, to se pravi, pomaga mu premagati napetost mišic, ki spremlja igro pred gledalci. »Igralski« občutek pomeni po Stanislavskem tisto stanje človeka na odru, ko mora »pokazati to, kar v svoji notranjosti ne občuti.« »Ustvarjalni« občutek je pa »stanje, ki v njem igralec koncentrira vso svojo duševno in fizično naravo«. Stanislavski je torej skušal doseči »ustvarjalni« občutek. Rešitev vprašanja je videl v »scenični resničnosti«, to se pravi v razmerju igralca do njegove okolice na odru (dekoracije, rekvizitov itd.), ko da bi bilo vse to najrealnejša resnica. V razvoju občutka te resničnosti pri igralcu, te »imagine resničnosti«, je videl Stanislavski naposled pot za dosego »ustvarjalnega« občutka. Tako je ugotovil, da je po

Snežna kraljica

53

Grajske stene so bile iz snežnih zametov, okna in vrata iz hladnih vetrov, na stotine dvoran je bilo v gradu, vse takšne, kakor jih je bil napravil veter.

Največja je segala več milijard let, in vse je osvetljevala jarka severna luč. Bile so tako velike, tako prazne, tako ledene, hladne in lesketajoče se. Nikoli ni bilo tu posebnih zabav, niti kakšnega majhnega medved-

jega plesa, kjer bi bil vihar lahko igral, severni medvedje bi pa hodili po zadnjih nogah in pri tem kazali, kako se znajo lepo vesti. Nikoli ni bilo tu majhnih družb s prepri in pretepi. Nikoli klepetanja pri

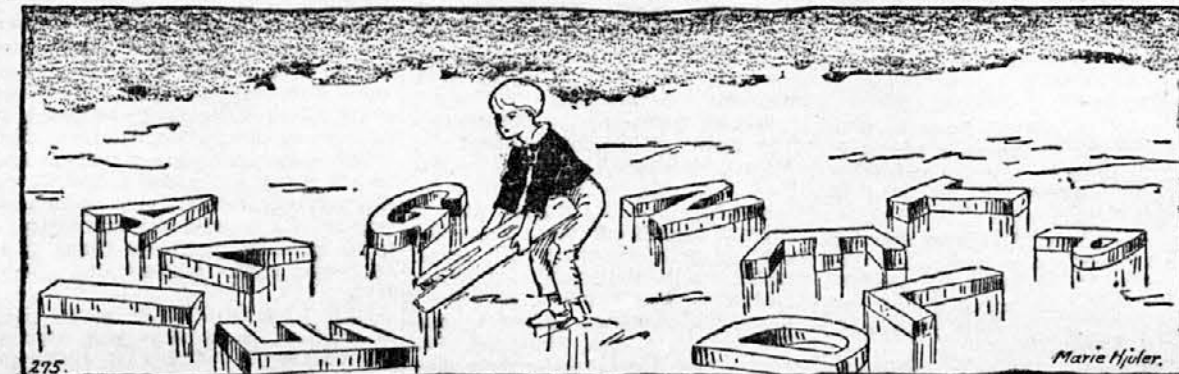
kavi, kjer bi se pogovorile bele gospodične lisice; prazno, veliko in hladno je bilo v dvoranih Snežne kraljice.

Severna luč je bila tako ostra, da si jo lahko videl, če je bila prav visoko ali pa prav nizko.

Sredi praznih nelzmernih dvoran je bilo zamrzlo jezero, ki se je bilo razleto na tisoč koscev, toda vsak kosček je bil drugemu tako podoben, da je bil vsak zase prava umetnina. Sredi tega jezera je sedela Snežna kraljica,

kdar je bila doma, in si je lahko rekla, da sedi na ogledalu razuma, in da je ta edini in najboljši na svetu.

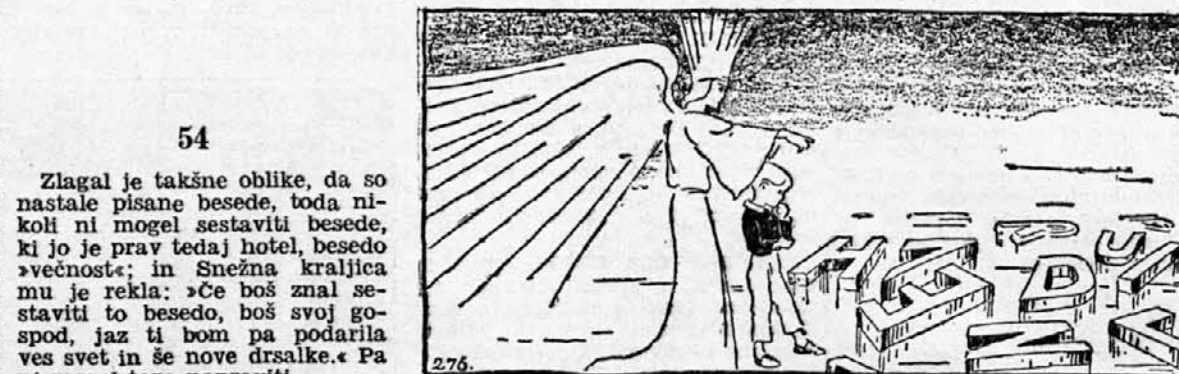
Mali Karel je bil ves sinji od mraza, da, skoraj črn, toda tega ni niti opazil, kajti Snežna kra-

ljica je s poljubi vzela z njega ves mraz, in njegovo srce je bilo podobno ledeni grči. Hodil je sem in tja, vlačil na kup ostre kose ledu, ki jih je na vse moguče načine polagal drugega k

drugemu, da bi iz njih kaj sestavil, kakor če imamo mi majhne lesene ploščice in jih sestavljamo v razne oblike. To imenujemo kitajsko igro. Tudi Karel je tako sestavljal razne oblike,

najbolj učene; to je bila ledena igra razuma. Slike so se mu zdele kar imenitne in strašno pomembne. Temu je bilo vzrok stekleno zrnice, ki ga je imel v očeh.

»Zdaj bom odhitela v tople dežele,« je rekla Snežna kraljica. »Peljala se bom tja in pogledala v črne železne lonce!« To sta bili gori Etna in Vezuv, kakor jima pravijo, ki sta bližvali ogenj.

»Nekoliko ju bom pobelila, ker se jima to prav lepo prilaga, in razen tega bo to dobro delo citronom in grozdju!« Po teh besedah je Snežna kraljica odletela, Karel je pa ostal čisto sam v široki, veliki

prazni ledeni dvorani, gledal kose ledu in mislil in mislil, da je kar pokalo v njem. Ves tih in trd je sedel, kakor bi bil zmrznil. Tedaj se je zgodilo, da je mala Marjetica stopila skozi vrata

v grad. Tu so pihali rezki vetrovi. Ona je pa zmolila večerno molitev in tedaj so se vetrovi podelgli, kakor bi bili postali za-

spani; in stopila je v velike, hladne, prazne dvorane. Zagledala je Karla, spoznala ga je, planila k njemu in ga ob-

jela, trdno ga je prijela in vzkliknila: »Karel, ljubi, mali Karel, vendar sem te našla!«

Nadaljevanje iz 1. stolpca
leg iskane resničnosti v gledališču tudi resničnosti gledališča samega.
Kot zagovornik resničnosti v umetnosti kajpak Stanislavski ni hotel ničesar slišati o Goethejevi trditvi, da je umetnost umetnost zato, ker pač ni resničnost.
Stanislavski je igralcem zapustil nekaj, kar jim ni zapustil Goethe po svojem 25letnem delu kot ravnatelj, dramaturg in režiser Weimarskega gledališča; popoln, do potankosti dokazan sistem prenovljene dramatske umetnosti, sistem, ki ga je ustvarjal več kot četrto stoletja. To je Stanislavskijeva metoda igranja, ki igralcu daje možnost, ustvariti osebnost svoje vloge, predstaviti pa tudi življenje njene duše in jo naravno in v lepi umetniški obliki vtelesiti na odru.

Angleški red hlačne podveze

Red hlačne podveze, ki je z njim angleški kralj Jurij VI. pred kratkim odklokal Nj. Vis. kneza namestnika Pavla, je najvišji, najstarejši in hkrati najčastnejši red na svetu. Za Angleža predstavlja največjo čast, ki jo sploh more doseči. Samo v izjemnih primerih podeli angleški kralj v znak svojega osebnega spoštovanja red hlačne podveze tujim vladarjem in članom kraljevskih rodbin.

Red hlačne podveze ima dolgo in zanimivo zgodovino. 18. januarja 1344 ga je ob svojem drugem pohodu na Francosko ustanovil angleški kralj Edvard III. in z njim odklokal svoje najboljše vojskovodje, ki so ga spremljali na pohodu. Edvard III. je bil namreč pretendent na francoski prestol. Na pohodu v Francijo je izbral za znak reda modro barvo, ki je bila tedaj barva francoskih kraljev. Tudi motto reda je francoski: »Honi soit qui mal y pense.« (»Preklet naj bo, kdor misli o tem slabo.«) Zgodovinarji razlagajo ta motto takole: Preklet naj bo tisti, kdor misli slabo o pohodu na Francosko in pretenciji kralja Edvarda III. na francoski prestol.

Skrivnostne besede in nenavadna oblika reda sta dali snov za zelo priljubljeno legendo, ki še zdaj kroži po Angleskem. Legenda namreč pravi, da je Edvard III. na nekem dvornem plesu plesal z lepo groficom. Med plesom je pa grofica padla na tla hlačne podveze. Uslužni kralj je podvezo pobral in si jo privezal pod koleno leve noge. Ko je pa opazil, da je kraljica ljubosumna, je vrnil podvezo grofici in ji dejal: »Honi soit qui mal y pense.«

Zaščitnik tega visokega reda je svet Jurij, zato je kapela svetega Jurija v Windsoru božji hram nosilec reda hlačne podveze. V njej ima vsak svoje določeno mesto. Na dan sv. Jurija se vsi vitezi reda zberejo v tej kapeli.

Sprva je bilo lahko samo pet in dvajset »vitezov spremljevalcev najplemenitejšega reda hlačne podveze«. Nosilci reda hlačne podveze smejo postati le angleški kralji in njihovi moški prestolonasledniki. Kadar je kakšno mesto prazno, šest vitezov v kraljevem imenu izbere novega viteza. Pozneje je kralj dobil pravico podeljevati red tudi tujcem, a za to podeljevanje ni nobenega omejenega števila.

Hlačna podveza je iz temnomodrega baržuna, uzvenega z zlatom; vitezi jo nosijo pod kolonom leve noge. Samo kralj in kraljica jo imata privezано okrog leve roke. Znak reda izpopolnjujeta se zlata verižica, ki se zdi kakor bi bila briljantna, in medalja svetega Jurija. Ob velikih svečanostih, kakor na primer ob kronanju, so vitezi reda oblečeni v posebne uniforme s krasnim dolgim ogrinjalom temnomodre barve. Na ogrinjalu je na levi prsni strani pritrjena srebrna zvezda z osmimi roglji in z majhno podvezo v sredini. Kadar kdo izmed vitezov umre, vrnejo snake reda kralju.

Razen angleškega kralja in kraljice so med angleškimi vitezi reda hlačne podveze vsi trije kraljevi bratje, vojvoda Windsorski, Gloucesterski, Kent-ski in še nekaj drugih vojvod. Samo pet živih državnikov nosi najvišji red angleške krone, med njimi lord Halifax in lord Baldwin, ki je bil zadnji odklokan z redom hlačne podveze. Lord Halifax je prejel odklokanje hlačne podveze, ko je bil indijski podkralj.

Red hlačne podveze imajo izmed tujcev razen Nj. Vis. kneza namestnika Pavla še japonski cesar, vladarji Italije, Belgije, Švedske, Norveške, Grčije, Romunije in Danske.

Nosilci reda hlačne podveze so med seboj »bratje«.

Nadarjenost je dedna

Po raziskovanjih profesorja Pecla z Dunaja imajo nadarjeni starši po večini nadarjene otroke. Profesor Pecl je proučeval 100.000 otrok, otrok 2.600 zakonskih parov. 70 odstotkov otrok je bilo nadarjenih, če sta bila oče in mati nadarjena. Samo trije odstotki otrok iz takšnih zakonov je bilo malo nadarjenih. Če sta bila oba roditelja malo nadarjena, je bilo 60 odstotkov njihovih otrok prav tako malo nadarjenih, a samo 5,4 odstotka nadarjenih.

Pri teh raziskovanjih je šlo v glavnem za splošno nadarjenost, ne glede na nadarjenost za posamezne stroke. (»Der neue Tag«, Praga.)

Novela „Družinskega tednika“

ZMAGA

Napisal H. v. Hafferberg

Toplega pomladnega jutra je stopil Vili Braun v veliko banko na Wallstreetu v Newyorku. Bil je precej zamurnjen: pete so bile obrabljene, njegova modra obleka že več tednov ni bila zlikana, klobuk pomečkan, perilo umazano. Blagajniku je dal ček za 290 dolarjev.

»Ali imate pri sebi legitimacijo?« je vprašal mladi bančni blagajnik in pogledal na hrbtno stran čeka, če se tudi podpis in naslov skladata. »Tukaj je, prosim,« je odgovoril Braun in privlekel iz žepa listino. »Ček je pravi, izstavila ga je Ameriška turistična družba.« Blagajnik je natanko pregledal legitimacijo, potlej je dal ček enemu izmed mladih pomočnikov, ki je sedel poleg njega za veliko mizo. Potlej se je vrnil na svoj prostor, da bi postregel tudi drugim.

Vili Braun je stopil nekaj korakov v stran, toda na lepem se je ustavil; dekle, ki je pravkar govorilo s blagajnikom, je imelo — vrtnico v gumbnici, rdečo vrtnico. To prav za prav ni nič posebnega, kljub temu je pa Vili Braun zamišljeno zmajal z glavjo. Čudno, je dejal sam pri sebi. Prvo, kar sem videl, ko sem davi stopil na ulico, je bilo dekle, ki je prodajalo vrtnice, drugo dekle z vrtnico sem srečal nato v slaščičarni, deset minut nato sem nalezl na podoben dekle v avtobusu, in zdaj spet dekle z rdečo vrtnico... Čudno, prav res čudno! To mora biti znamenje! Torej bom svoj denar stavil na »Vrtnico«; »Vrtnica« je najboljši konj, ki bo teknoval... Upalno so njegove oči počivale na mladem dekletu. Ali mu bo prinesla zaželeno srečo?

Nekaj minut pozneje je ček potrjen prišel nazaj. Blagajnik je stopil k veliki blagajni, sedel iz nje šop tisočakov in jih hitro šteje. Vili se je nehaj smehljati, brez diha je zrl tja, kjer so gibni uradnikov prsti drseli preko bankovev. Zdad so obstali. Blagajnik je odštete bankovce ovil s papirjem, ostale je pa položil nazaj v blagajno. »Devet in dvajset tisoč dolarjev,« je dejal in šop izročil Viliju. Ta je strmel v denar. »Prosim, preštejte še enkrat,« mu je rekel blagajnik nekoliko živčno in že se je obrnil k naslednjemu, kajli ob tej uri je bilo vselej dosti ljudi.

»V redu,« je zamrmral Vili, »bo že prav.« Bankovce je hitro spravil v žep in odhitel iz banke. Ne da bi se ozrl, je brzel po Wallstreetu, zavil v stransko ulico in stopil v »Mikes-bar«, shajljšče mnogih ameriških brezdomcev. Sedel je na svoje običajno mesto v kotu in naročil dvakrat brandy. Njegov sicer rdeči obraz je bil bled in razburjen; glavo je naslonil na roke in zaprl oči... 29.000 dolarjev! Le kako je to moglo priti? Ne, denarja ni ukradel... Banka je zakrivila zmoto...

Vili Braun je dvignil glavo in si popravi vratnico. Njegove oči so zazarele, njegove črte so se zjasnile. Kakor hitro bo mogel, bo zapustil Newyork. Prvi prekoceanski parnik bo jutri jutraj odšel na pot in v enem tednu bo v Evropi. Plaval je v morju sreče...

Ura je bila dvanajst in »Mikes-bar« se je začel polniti. Vili Braun se je zbudil iz svojih sanj. Se en brandy, potlej je pa hotel proč, kajli imel je še dosti opravkov; moral je kositi, si kupiti novo obleko in naročiti prostor na ladji. Poklicati je hotel natakaria, toda v tistem trenutku je zagledal razburjen obraz moškega, ki se je hitrih korakov bližal njegovi mizi. Bil je bančni blagajnik...

»Vaša gospodinja mi je povedala, da vas bom tukaj našel,« je dejal hripavo. »Ali mi hočete denar prostovoljno vrniti ali naj prideljem policijo?« — »Kar hočete,« je dejal Vili Braun mirno.

Blagajnik je bil strašno obupan, zdelo se je, da bo sleherni trenutek omedlel. Krčevito se je držal mize. Viliju Braunu se je smilil. »Vem, da vam trda prede,« mu je dejal, »a ničesar mi ne morete. Ne morete mi dokazati, da sem denar sprejel.«

Mlademu možu so solze zalile oči. »Ne vem, če vas bom spravil v ječo, vem pa, kaj se bo zgodilo z menoj. V banki se nisem javil, kajli upal sem, da vas bom našel in da ste dovolj pošteni, da mi boste vrnili denar.«

»O poštenosti govorite, mladi mož?« je rekel trpko Vili Braun. »Poslušajte me. Pred trinajstimi leti sem prišel čez veliko lužo. Bil sem zdrav in močan in se nisem bal nikakršnega dela. Delal sem kot prevozniki delavec v Newportu, potlej kot kurjač na nekem obalnem parniku, pozneje kot natakaria, ključavničar, šofer, naposled sem šel pa v Kanado, kjer sem bil najprej uslužben kot drvar, potlej sem pa kot kopalec zlata poskusil svojo srečo. Dolgo sem jo zmanjal; naposled se mi je pa vendarle nasmehnila. Našel sem zlato... Bilo je na obalah Shorskega jezera. Veliko seveda ni bilo, počasi se je pa moj rudnik vendarle dobro izkazal in da bi ga

Razplet policijskega problema

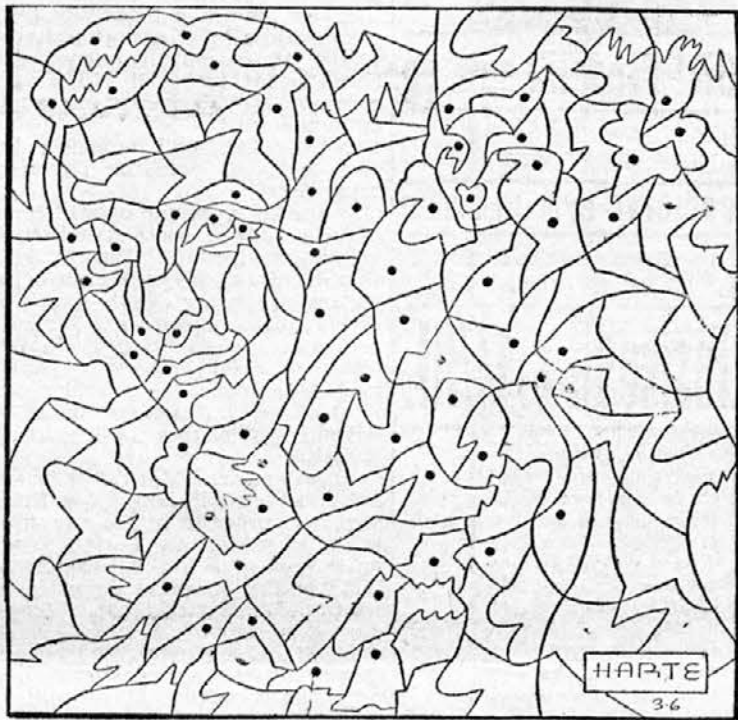
Dobro minuto je bil Mabilie ves zaptljen v svoje premišljevanje, potlej je pa nenadno dvignil glavo in veselo vzklkilnil.

»Jo že imam. Resnica je na dlani. Ker naš tat ni mogel odpreti vrat s svojim orodjem, pomeni to, da jih Bastien snoči ni zaprl. Druge razlage ni.«

Vemo, da je Bastien dvakrat zaklenil vrata, torej ključ dvakrat obrnil v ključavnici. »Krik... krak...« je zadnelo pri zaklepanju vrat. Ker po tem zvoku in po teh dveh obratih vrata še niso bila zaklenjena, pomeni to, da Bastien ključa ni obrnil dvakrat v isto smer. Ali me razumete? Ko ga je prvič obrnil, je vrata zaklenil, ko ga je pa drugič obrnil, jih je odklenil. Naš stari čudak, vaje znanega zvoka, je pač menil, da so vrata zaklenjena in je mirno odšel spat.

Gospod poročnik, najbolje bo, da hitro stopiva k Bastienu in ga povprašava po imenu njegovega pomočnika.«

Če Vam je težko pri srcu in si želite malo razvedrila, potem sezite po »Družinskem tedniku«!

Izpolnjevanke

Počrni vsa polja, označena s piko, in si ogledj nastalo sliko!

Radio Ljubljana od 17. do 23. avgusta 1939.

ČETRTEK, 17. AVGUSTA

12.00: Zborovske točke 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Radijski orkester 14.00: Napovedi 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Deset minut zabave 19.40: Nac. ura 20.00: Plošče 20.10: Slovensčina za Slovence 20.30: Harmonika 21.00: Koncert simfonične glasbe na ploščah 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Radijski orkester. Konec ob 23. uri.

PETEK, 18. AVGUSTA

12.00: Iz naše domovine 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Radijski orkester 14.00: Napovedi 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Kotiček SPD 19.40: Nac. ura 20.00: Plošče 20.10:

bolje izrčpal, sem si vzel družabnika. Skoraj tri leta sva delala skupaj s krampom in lopato, dokler me ni zmoglo domotožje. Prodal sem svoj delež za štirideset tisoč dolarjev. Toda v domovino, kjer so me hrepeneče pričakovali moji starši, nisem nikoli prišel. Kmalu nato je namreč banka, ki sem v njej naložil svoj denar, propadla in izgubil sem vse do poslednjega centa. Spet sem bil reven ko cerkvena miš. Da bi spet začel kot drvar ali kopalec zlata, nisem imel več moči. Newyork me je pogotljal in med tem časom so umrli tudi moji starši. Zdad poleti vodim turiste po mestu, poleg tega stavim na dirke, pozimi pa na stradam... Ali si lahko mislite, ali morete razumeti, da smatram teh devet in dvajset tisoč kot odškodnino za vse, za kar me je usoda osteparila?»

Blagajnik je tiho vzdihnil.

»Kako morete odgovornost za vaš izgubljeni denar zvaliti name,« je dejal. »Če banki ne bom vrnil teh devet in dvajset tisoč dolarjev, preden jo bomo danes popoldne zaprli, me bodo odpustili in nikoli več ne bom dobil službe. Nič drugega mi ne bo preostalo, kakor da si poženem kroglo v glavo.«

»Tega ne boste storili,« je odvrnil Vili Braun mirno. »Dovolj ste še mladi,

Ženska ura 20.30: Radijski orkester 22.00: Napovedi, poročila 23.30: Angleske plošče. Konec ob 23. uri.

SOBOTA, 19. AVGUSTA

12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Plošče 14.00: Napo-

14.00: Napovedi 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Zanimivosti 19.40: Nac. ura 20.00: Sramli igrajo 20.10: Zdravstvena ura 20.30: Koncert 21.15: Radijski orkester 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Duet kitare in mandoline. Konec ob 23. uri.

TOREK, 22. AVGUSTA

12.00: Koncert mandolin in balalajk 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Radijski orkester 14.00: Napovedi 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Deset minut zabave 19.40: Nac. ura 20.00: Prenos iz Zeneve 20.50: Deklaracija zveznega svetnika Giuseppe Motta 20.58: Deklaracija predsednika Rdk Max Huberja 21.05: Govori odličnih mednarodnih osebnosti o delu Rdk 21.25: Georges Duhamel govori o konvenciji Rdk 21.30: Koncert orkestra radijske postaje Suisse Romande 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Koncert radijskega orkestra. Konec ob 23. uri.

SREDA, 23. AVGUSTA

12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Salonski kvartet 14.00:

FR. P. ZAJEC
IZPRAŠAN OPTIK IN URAR
LJUBLJANA, sedaj Stritarjeva ul. 6
pri frančiškanskem mostu
Vsakovrstna očala, daljnogledi, topometri, higrometri, itd. Veika izbira ur, zlatnine in srebrnine. Samo kvalitetna optika! Ceniki brezplačno!

Dobro obrit-dobre volje!

ROTBART

Braun sam. Njegov obraz se je zresnil, njegove črte so bile spet črte obupnega, prevaranega človeka. Naročil je nov brandy.

»Poštenje, kaj ima človek od poštenja...? Žilil je brandy v grlo in začel čisto brez misli, brez smisla in zveze čekati po koščku papirja, ki je ležal pred njim na mizi.

Takrat je stopil Tom Bradley v »Mikes bar«. Bradley je bil zastopnik mistra Macphersona, starega bogatega totalizatorja.

»Ali boste kaj stavili mister Braun?« je vprašal in stopil k njegovi mizi. Vili ga je pogledal in prikimal. Obrnil je kos papirja, ki je po njem čakal in na drugo stran napisal: »Vrtnica — 290. Potlej je vzel denar iz žepa in je oboje dal Bradleyju.

Vse popoldne je ostal Vili Braun v »Mikes baru«. Prazni kozarci so se kopčili okrog njega. Ob petih ga je nekdo zgrabil za rama. Bil je Tom Bradley. Možakove oči so bile tako široko odprte, da so se svetile ko beli marmor in od razburjenja sploh ni prišel do besede.

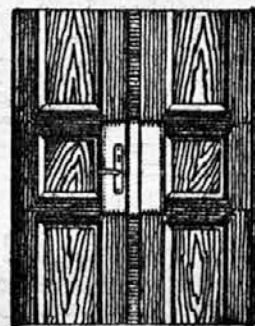
»Takšna sreča, takšna sreča,« je s težavo spravil iz sebe. »Starega Macphersona je skoraj kap zadela, ko je moral ves denar, ki ga je dobil z »Vrtnico« spet oddati.«

Napovedi 18.30: Mladinska ura 18.45: Plošče 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Pririodopisni kotiček 19.40: Nac. ura 20.00: Perzijski ples 20.10: Iz življenja na Kitajskem in Japonskem 20.30: Solistični koncert na violončelu 21.15: Cimermanov kvartet 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Plošče. Konec ob 23. uri.

Obleke, perilo, vetrni sukniči, dežni plašči, trenčkoti in vsa praktična oblačila, nudi v največji izbiri, najceneje

Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Celuloidne ščite za vrata dobavljajo po vsaki meri in barvi tvrdka

FRANJO ZRNEC, steklarstvo
LJUBLJANA, Kopitarjeva 1